

จุลสารข่าวส่วนเสริมสร้างวินัย สำนักบริหารกลาง ฉบับที่ ๒ ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒

.....
จุลสารข่าวส่วนเสริมสร้างวินัย ฉบับนี้ขอเสนอความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและกรณีตัวอย่าง
การกระทำผิดวินัย ผู้สนใจสามารถเข้าเยี่ยมชมได้ที่เว็บไซต์ของส่วนเสริมสร้างวินัย สำนักบริหารกลาง

กรณีตัวอย่างการกระทำความผิดวินัย

“คู่สาว” เมื่อพฤติการณ์อนุมานได้ว่ามีความสัมพันธ์พิเศษต่อกัน... ผิดวินัยร้ายแรง??

ข้าราชการมีพฤติกรรมเป็น “ ผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ” เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง
แต่การประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงมีลักษณะอย่างไรนั้น กฎหมายที่บัญญัติเป็นความผิดอาจไม่ได้ให้
ความหมายหรืออธิบายลักษณะของพฤติกรรมไว้ การพิจารณาจึงขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในแต่ละกรณี เช่น
การมียาเสพติดไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๗๙๓/๒๕๖๐) การใช้อาวุธปืน
ยิงผู้อื่นถึงแก่ความตาย การมีอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาตและการพาอาวุธปืน
ไปในเมือง หมู่บ้าน หรือทางสาธารณะโดยไม่ได้รับอนุญาตหรือไม่มีเหตุอันควร (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่
อ. ๑๓๒๗/๒๕๖๐)

การที่ข้าราชการประพฤติตนไม่เหมาะสมในทางเพศกับผู้อื่นที่มีใช้คู่สมรสของตน
อาจเป็นพฤติกรรมหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการ “ ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ” และในการพิจารณาเพื่อลงโทษ
ในทางอาญา

ดังเช่นอุทธรณ์ที่ยกมานำเสนอในฉบับนี้ เป็นกรณีที่ข้าราชการ “ ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ”
ในทางคู่สาว จนกระทั่งหน่วยงานต้นสังกัดมีคำสั่งลงโทษทางวินัยปลดออกจากราชการ และข้าราชการที่ถูก
ลงโทษได้ฟ้องคดีต่อศาลปกครองขอให้ศาลมีคำพิพากษาเพิกถอนคำสั่งลงโทษปลดออกจากราชการ

คดีนี้ศาลปกครองสูงสุดได้ตรวจสอบพยานหลักฐานต่าง ๆ สรุปได้ว่า

นางสมหญิงซึ่งเป็นข้าราชการครูมีสามีที่จดทะเบียนสมรสอยู่เรียนกล่าวหาว่ามีสัมพันธ์ในทางคู่สาว
กับนายเสือซึ่งเป็นข้าราชการที่มีคู่สมรสอยู่แล้ว โดยพยานบุคคล ๓ รายที่พักอาศัยอยู่ใกล้เคียงกับบ้านพักของ
นางสมหญิงให้ถ้อยคำในทำนองเดียวกันว่า ได้พบเห็นนางสมหญิงและนายเสือพักอาศัยอยู่ด้วยกันที่บ้านซึ่ง
ปลูกสร้างร่วมกัน นายเสือได้บอกกับพยานซึ่งเป็นผู้รับจ้างถมดินที่บ้านนางสมหญิงว่า นางสมหญิงเป็นภริยาของตน
นางสมหญิงได้ยอมรับว่านายเสือได้พักอาศัยอยู่บ้านเดียวกัน แต่เป็นการพักอาศัยชั่วคราว ส่วนสามีของนางสมหญิง
ให้การว่านางสมหญิงไม่กลับบ้านที่อยู่ร่วมกับสามีทุกวัน โดยจะกลับเฉพาะวันเสาร์และวันอาทิตย์เท่านั้น ส่วนพยาน
ฝ่ายนางสมหญิงเป็นชาวบ้านคนละตำบลคนละพื้นที่ และเป็นข้าราชการซึ่งจะพบเห็นกันเฉพาะในสถานที่ราชการ

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า เมื่อพยานไม่มีเหตุโกรธเคืองหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าจะให้การ
ปรักปรำนางสมหญิง (ผู้ฟ้องคดี) และคำสั่งลงโทษทางวินัยไม่จำเป็นต้องปรากฏหลักฐานจนปราศจากข้อสงสัย
เหมือนการลงโทษทางอาญา ทั้งการดำเนินการทางวินัยและการดำเนินคดีอาญามีหลักเกณฑ์ วิธีการสอบสวน
และการลงโทษไว้เป็นการเฉพาะแยกจากกันคนละส่วน และกฎหมายบัญญัติให้ดำเนินการทางวินัยได้โดยไม่ต้อง
ต้องรอฟังผลคดีอาญา

เมื่อนางสมหญิงมีพฤติการณ์อยู่อาศัยในบ้านร่วมกันสองต่อสองกับนายเสื่อจนตลอดข้ามคืน ย่อมอนุมารได้ว่ามีความสัมพันธ์พิเศษต่อกัน การที่นางสมหญิงประพฤติตนไม่เหมาะสมเป็นเหตุให้บุคคลอื่น ตีตราว่า มีความสัมพันธ์ฉันชู้สาวกับสามีของผู้อื่น จึงเป็นการไม่รักษาชื่อเสียงและเกียรติศักดิ์ของหน้าที่ราชการ และผิดศีลธรรม อันถือว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๙๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ (เทียบเคียงได้กับมาตรา ๘๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑) ดังนั้น คำสั่งลงโทษปลดออกจากราชการจึงเหมาะสมกับความผิด (คำพิพากษา ศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๕๔๖/๒๕๖๐)

คดีนี้ถือเป็นอุทธรณ์สำหรับข้าราชการว่า จะต้องประพฤติปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ ที่ดำรงอยู่ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความประพฤติส่วนตัวในบางกรณีดังเช่นความสัมพันธ์ในทางชู้สาวนั้น แม้จะไม่ใช่ ความผิดทางอาญา แต่เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงที่อาจถูกลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการได้ และ บางกรณีอาจต้องรับผิดทางแพ่งตามกฎหมายลักษณะครอบครัวด้วย

.....
(อ้างอิง : จากเว็บไซต์ศาลปกครอง <http://www.admincourt.go.th/> เมนูวิชาการ เมนูย่อยอุทธรณ์จากคดีปกครอง)